

Nieuwsbrief WoonOnderzoek Nederland 2012

Juli 2012, nummer 4

Het Woononderzoek Nederland 2012 heeft een bijzondere mijlpaal bereikt, namelijk de afronding van het veldwerk. In deze nieuwsbrief treft u dan ook informatie over de behaalde eindrespons.

Naast de voortgang van het daadwerkelijke onderzoek, willen wij u ook graag op de hoogte houden van andere activiteiten die raken aan het WoON. Op de VSO-presentatiedag (Vereniging voor Statistiek en Onderzoek) ging één van de workshops over het WoON. Aan de deelnemers is gevraagd om een aantal uitkomsten van het WoON 2012 te voorspellen. Zie voor een uitgebreid verslag pag. 3.

De Leefbaarometer is een tool die al enige tijd in gebruik is en veelvuldig wordt gebruikt door professionals in het veld. In het artikel over de Leefbaarometer leest u meer over de relatie tussen de Leefbaarometer en het WoON en vindt u een link om uw eigen buurt te bekijken.

Tot slot is er voor aankondiging van een nog niet verschenen onderzoek over buurtparticipatie op pag.5. Voor alle professionals werkzaam met het thema buurtparticipatie een must om even te bekijken.

Inhoud

Veldwerk afgerond	pag. 2
VSO-dag Rotterdam	pag. 3
De Leefbaarometer	pag. 4
Buurtparticipatie	pag. 6

Veldwerk afgerond, respons ruim gehaald!

Het veldwerk van het WoON 2012 is afgerond en dit betekent dat een grote mijlpaal is behaald. Op 31 mei jl. was het zover. Het CBS heeft met medewerking van GFK en ERC de responsaantallen ruim gehaald.

Hoewel aan het begin van het veldwerk de respons een beetje tegenviel werd de deelname in het voorjaar van 2012 beter. Het CBS heeft extra maatregelen getroffen om de respons te verbeteren. Deze inzet heeft zijn vruchten afgeworpen en hierdoor heeft het CBS overall een responspercentage van 58% gerealiseerd. Dit betekent dat er, inclusief het veldwerk in opdracht van lokale overheden, meer dan 69.000 responsen in het bestand zitten.

Ook in de moeilijke gebieden zoals de grote steden zijn ruim voldoende responsen gerealiseerd om de gewenste analyses te kunnen uitvoeren. Voor de deelnemers aan de oversampling is er ook goed nieuws. In elk deelgebied heeft het CBS meer responsen gehaald dan oorspronkelijk overeengekomen. Door de dataprocesing zullen er nog een aantal responsen afvallen maar desondanks heeft het CBS het beoogde doel ruimschoots gehaald.

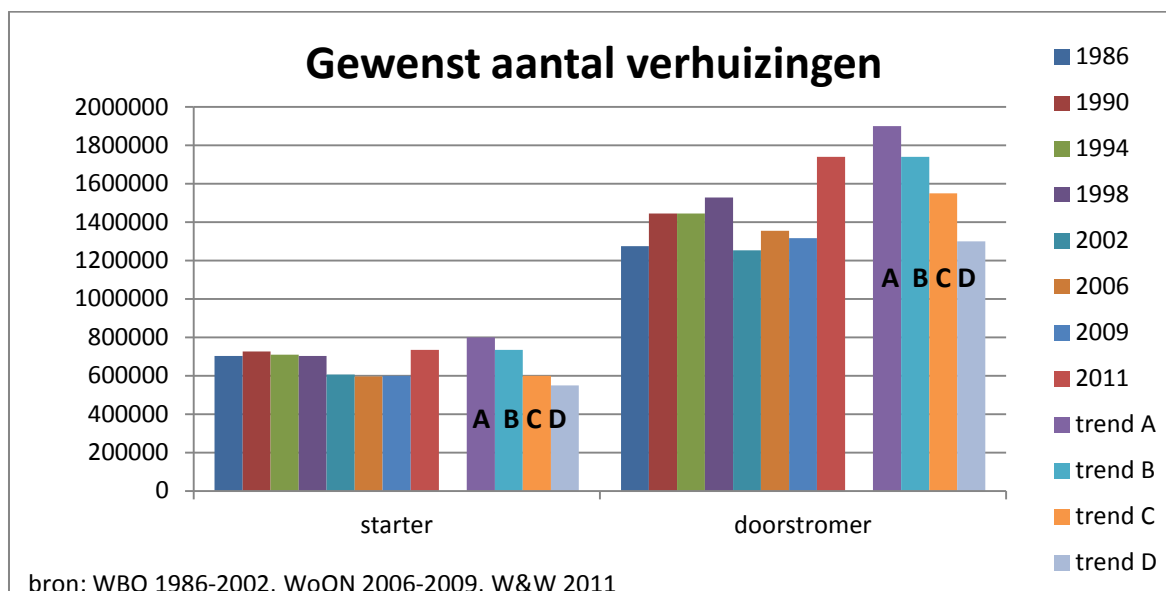
De oversamplingsdeelnemers zullen de definitieve responsoverzichten voor hun deelgebied zo spoedig mogelijk ontvangen. En als alles zo voorspoedig blijft gaan, is het analysebestand aan het einde van dit jaar zeker gereed. Dan moet blijken wat de inwoners van Nederland van hun woonsituatie vinden en hoe zij reageren op de huidige woningmarkt.

Voorspellingen uit VSO-workshop "Downs op de woningmarkt"

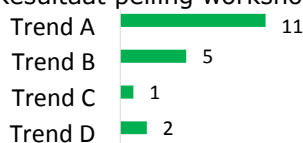
De resultaten van de in 2011 gehouden tussenmeting van het WoON, zijn op 14 juni gepresenteerd op de VSO-presentatiedag.

In een eerdere nieuwsbrief is al uitgebreid ingegaan op de resultaten van deze meting. Eén van de conclusies van het onderzoek is dat het aantal mensen dat wil verhuizen duidelijk is toegenomen, zowel bij starters als bij doorstromers. Wel is de termijn waarbinnen men wil verhuizen groter geworden en is de stelligheid van verhuigeneigden afgenomen: Het aandeel dat aangeeft "beslist wel" te willen verhuizen, is gedaald ten opzichte van het WoON 2009. Verder overtreft (zoals ook tijdens de economische dip in 2002) de vraag naar huur de vraag naar koop. De prijs waarvoor

aspirant kopers willen kopen is afgevlakt, terwijl de gewenste koopprijs in de jaren ervoor een duidelijke stijging doormaakte. De vraag is natuurlijk hoe het er nu (WoON 2012) voor staat: Zal de wens om te verhuizen verder toenemen of laten de mensen hun dromen nu maar even varen? Beide ontwikkelingen zijn mogelijk. Aan de deelnemers van de workshop is gevraagd om te voorspellen wat er uit de meting van het WoON 2012 zal komen. De trends A t/m D zichtbaar in de onderstaande grafiek zijn ter keuze aangeboden. Trend A: meer personen met een verhuismwens. Trend B: gelijk aantal personen met een verhuismwens. Trend C: minder personen met een verhuismwens. Trend D: veel minder personen met een verhuismwens. Allen ten opzichte van de tussenmeting in 2011.

Resultaat peiling workshopdeelnemers:

Het merendeel (11) van de deelnemers verwacht dat het gewenste aantal verhuizingen verder zal toenemen. Dezelfde exercitie is gedaan voor de ontwikkeling van de "stelligheid" van de verhuismwens en de verwachte koopprijs. Mocht u benieuwd zijn naar de resultaten van deze voorspellingen kijk dan op:

<http://www.cs-vng.nl/media/92554/A7.%20Downs%20op%20de%20woningmarkt.pdf> waar u de gehele presentatie kunt vinden.

Het tweede deel van deze workshop werd gegeven door de gemeente Den Haag over de toepassing van het WoON door deze gemeente: http://www.cs-vng.nl/media/91352/A%207.%20Downs%20op%20de%20woningmarkt_2.pdf Hoe de crisis op de woningmarkt echt verder zal verlopen, zal pas blijken uit de resultaten van het WoON 2012. Dank aan de organisatie van de VSO-presentatiedag.

Het WoON en de Leefbaarometer

Met het WoON wordt ondermeer leefbaarheid in Nederlandse buurten en wijken gemeten. Hiertoe zijn in het WoON verschillende vragen opgenomen.

Een goed voorbeeld is de algemene vraag naar tevredenheid over de woonomgeving. Met behulp van deze (en andere vragen uit het WoON, zoals vragen over overlast) kan periodiek de leefbaarheid in Nederland gemeten worden. Met het WoON kan inzicht verkregen worden in de leefbaarheid in Nederland als geheel, in groepen gemeenten (bijvoorbeeld G4) of wijken (bv. de 40 aandachtswijken) en of deze verbeterd of verslechterd is.

Leefbaarheid op buurt en straatniveau

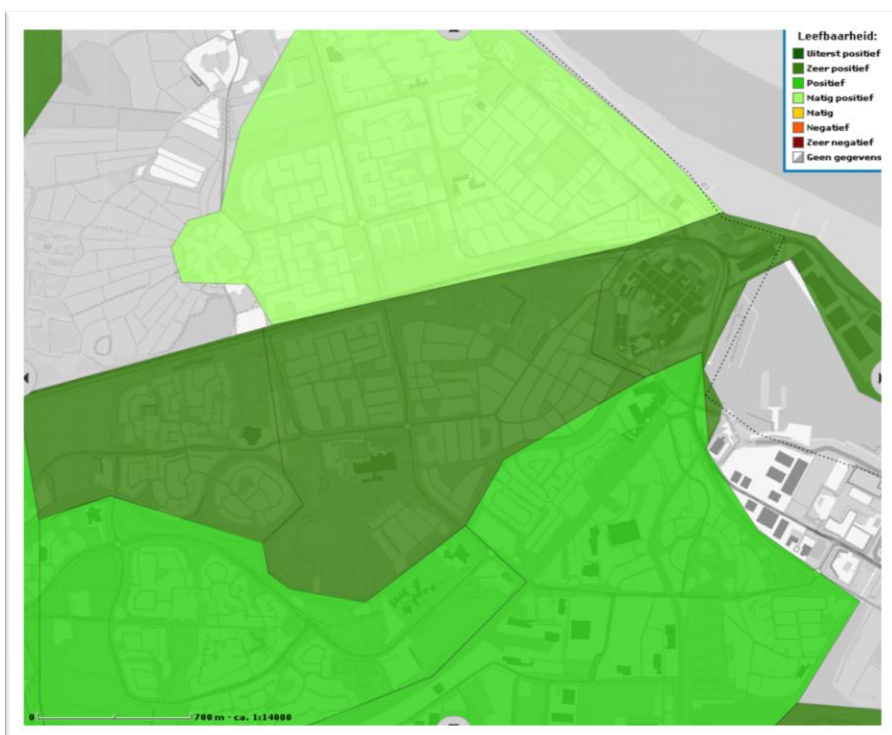
Hoewel het WoON een grote steekproef omvat, is het met WoON zelf niet mogelijk om de leefbaarheid op buurt of straatniveau in beeld te brengen voor alle woongebieden in Nederland. Dit is per definitie (in de praktijk) onmogelijk met een enquête, simpelweg omdat daarvoor een steekproef van miljoenen respondenten nodig zou zijn. De leefbaarheid speelt zich echter wel af op het schaalniveau van buurten en straten.

Uit onderzoek blijkt namelijk dat de omstandigheden in de cirkel van ongeveer 200

meter rondom iemands woning bepalend zijn voor zijn oordeel over leefbaarheid. Om leefbaarheid op dit lage schaalniveau te kunnen meten is het Ministerie van BZK (voorheen VROM) een aantal jaar geleden gestart met de ontwikkeling van de Leefbaarometer.

Naar een leefbaarheidmodel

Hiertoe zijn ondermeer de bewonersoordelen over leefbaarheid uit het WoON in verband gebracht met allerlei objectieve omgevingscondities, zoals type bebouwing in de buurt, bevolkingssamenstelling en criminaliteitscijfers. Uit deze analyse bleek dat met behulp van 49 van deze objectieve kenmerken van de woonomgeving en het bijbehorende wegingmodel, de oordelen van bewoners goed geschat kunnen worden. Omdat we informatie over de objectieve kenmerken wel op een heel laag ruimtelijk schaalniveau hebben, kunnen we met behulp van dit model voor alle (bewoonde) straten in Nederland schatten wat het leefbaarheidoordeel van een gemiddelde Nederlander zou zijn. Op deze manier hebben de data uit het WoON het mogelijk gemaakt de Leefbaarometer te ontwikkelen, zo kan leefbaarheid voor alle buurten en straten in Nederland in beeld gebracht worden.

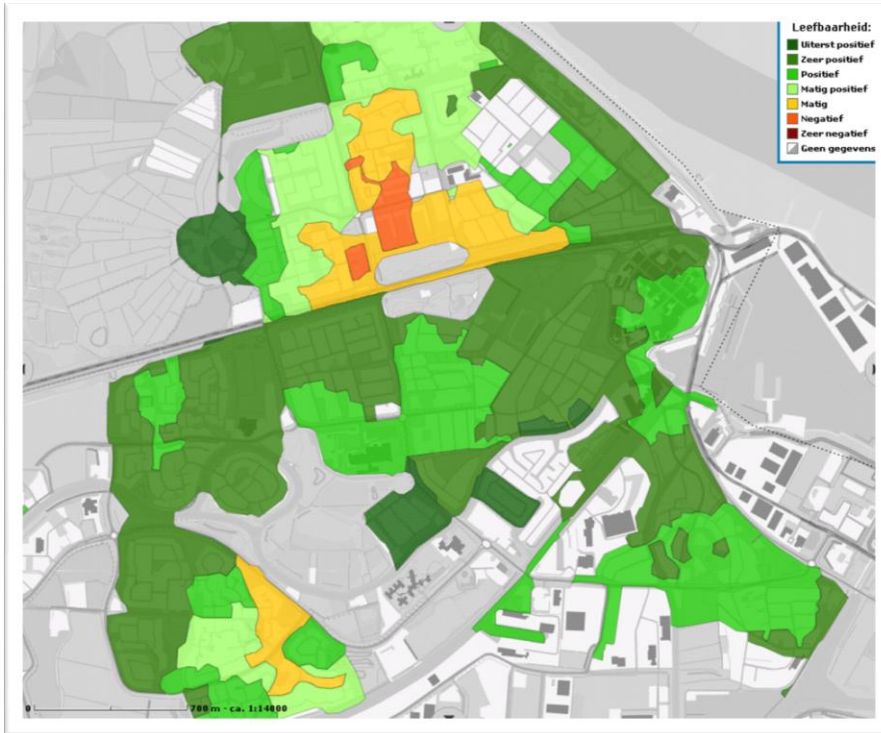
Figuur 1. Delfzijl op buurtniveau

De Leefbaarometer

Met de Leefbaarometer kunnen we hierdoor bijvoorbeeld ook binnen gemiddeld genomen leefbare buurten, kleinere gebieden, zogenaamde clusters (verzameling van straten), identificeren waar wel sprake is van leefbaarheidproblemen. Een goed voorbeeld hiervan vinden we in Delfzijl, waar op het wijkniveau (figuur 1) alle gebieden nog gemiddeld genomen groen (positieve leefbaarheid) scoren, zijn op het clusterniveau (verzameling van qua leefbaarheid vergelijkbare straten) wel oranje en rode gebiedjes (negatieve leefbaarheid) te ontdekken (figuur 2).

Figuur 2. Delfzijl op clusterniveau

De Leefbaarometer (www.leefbaarometer.nl) wordt tweejaarlijks geactualiseerd. De meest recente meting op dit moment is de meting 2010. De meting 2012 wordt momenteel voorbereid, deze zal naar verwachting in de eerste helft van 2013 worden gepubliceerd.

Buurtparticipatie en leefbaarheid: vooraankondiging

In het WoON – met name in de module Sociaal-Fysiek – worden vragen gesteld over de woonomgeving en leefbaarheid. Leefbaarheid wordt voor een groot deel bepaald door de bewoners van de buurt en hoe zij met elkaar (en de omgeving) omgaan.

Om meer inzicht te krijgen in de relatie tussen participatie en (de ontwikkeling van) leefbaarheid wordt het onderzoek "Buurtparticipatie en leefbaarheid" uitgevoerd. In dit project is participatie bekeken vanuit het meedoen in de wijk: participeren aan buurtactiviteiten, het doen van vrijwilligerswerk in de buurt, bijdragen aan de leefbaarheid in de buurt, etc. Bij dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van de modules Woningmarkt en Sociaal-Fysiek in combinatie met de [Leefbaarometer](#).

Naast bovengenoemd inzicht zal deze studie antwoord geven op de vragen:

- Welke omstandigheden zijn van invloed op participatie?
- Welke groepen bewoners participeren veel of juist weinig?

Op basis van de uitkomsten levert het onderzoek bovendien aanknopingspunten op voor het bevorderen van participatie. De uitkomsten van het onderzoek worden via één van de volgende edities van de Nieuwsbrief Kennisplein WBI bekend gemaakt.

Indien u zich hiervoor nog niet heeft aangemeld kunt u dit doen via de onderstaande link.

<https://abonneren.rijksoverheid.nl/subscriptions>

Colofon

Nieuwsbrief Woononderzoek Nederland 2012 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft u eens in het kwartaal de informatie over achtergronden en het verloop van het WoonOnderzoek Nederland. Tevens gaat de nieuwsbrief in op de beschikbaarheid en de resultaten van het onderzoek.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u de site raadplegen op www.rijksoverheid.nl/woon

Verder kunt u contact opnemen met: Ministerie van BZK, e-mail: postbus.wooninfo@minbzk.nl Nadere informatie over de oversampling is verkrijgbaar bij het Projectbureau Oversampling WoON via helpdesk@woon-oversampling.nl